

Cauze și consecințe ale aplicării mecanismelor de guvernare corporativă în Europa Centrală și de Răsărit

REZUMAT

Lucrarea surprinde aplicarea mecanismelor de guvernare corporativă în Europa Centrală și de Răsărit, și aduce în prim plan cazul societăților non-financiare listate pe piața reglementată la Bursa de Valori București. Aceasta reprezintă un prim pas major în încercarea de a înțelege în mod aprofundat cum a evoluat fenomenul de-a lungul timpului și cum se raportează companiile din regiune la cadrul „aplică sau explică”. Utilizând metode de cercetare relevante și actuale pentru subiectul studiat, au fost analizați patru ani de conformare voluntară cu prevederile Codului de Guvernare Corporativă, într-un context particular marcat de schimbări de abordare și prevederi noi pentru domeniul guvernării.

Principalele rezultate ale cercetării rețin o evoluție pozitivă a conformării companiilor listate cu prevederile noului cod de guvernare corporativă, precum și o relație semnificativă din punct de vedere statistic între ordinul de mărime al companiilor și gradul de conformare cu prevederile codului de guvernare. Totodată, rezultatele lucrării rețin și lipsa unei relații dintre scorurile de guvernare corporativă și performanța financiară, precum și confirmă rezultatele anterioare din literatură privind relația dintre formarea comitetelor de audit și performanța financiară a companiilor.

CUPRINS

REZUMAT	i
MULȚUMIRI	ii
INTRODUCERE	1
1. CONSIDERAȚII GENERALE DESPRE GUVERNANȚA CORPORATIVĂ	4
1.1. ASPECTE METODOLOGICE	4
1.2. CONCEPTE FUNDAMENTALE ȘI CONTEXTUALE	5
1.3. CONCLUZII PRELIMINARE	15
2. EVOLUȚIA CONCEPTULUI DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ ȘI CONTEXTUL SĂU INSTITUȚIONAL	16
2.1. ASPECTE METODOLOGICE	16
2.2. CONTEXTUL ECONOMIC ACTUAL ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE RĂSĂRIT	17
2.3. PRIMELE DOVEZI DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ	22
2.3.1. Apariția și evoluția corporațiilor	23
2.3.2. Dezvoltări ale conceptului de guvernare corporativă	25
2.4. CONTEXTUL INSTITUȚIONAL AL GUVERNANȚEI CORPORATIVE	27
2.4.1. În economiile dezvoltate	27
2.4.2. Cazul Europei Centrale și de Răsărit	34
2.4.3. Guvernarea corporativă astăzi	40
2.5. CONCLUZII INTERMEDIARE	65
3. TEORII UTILIZATE ÎN CERCETĂRILE ASUPRA GUVERNANȚEI CORPORATIVE	67
3.1. ASPECTE DE ORDIN METODOLOGIC	67
3.2. TEORIA DE AGENT	68
3.3. TEORIA ADMINISTRĂRII	75
3.4. TEORIA PĂRȚILOR INTERESATE	76
3.5. ALTE TEORII ALE GUVERNANȚEI CORPORATIVE	79
3.5.1. Teoria dependenței de resurse	79
3.5.3. Alte teorii relevante	81
3.6. CONCLUZII INTERMEDIARE	86
4. STADIUL CONFORMĂRII COMPANIILOR ROMÂNEȘTI CU PREVEDERILE CODULUI DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ	88

4.1.	VOLUNTAR VS. OBLIGATORIU	90
4.2.	GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI INDICATORII CHEIE DE PERFORMANȚĂ ȘI MĂRIME AI COMPANIILOR	95
4.3.	ADOPTAREA PRINCIPIILOR GUVERNANȚEI CORPORATIVE ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE RĂSĂRIT	100
4.4	STUDIU EMPIRIC: STADIUL CONFORMĂRII COMPANIILOR LISTATE LA BURSA DE VALORI BUCUREȘTI	106
4.4.1	Aspecte metodologice	107
4.4.2	Analiza datelor	115
4.4.3.	Concluzii preliminare cu privire la conformarea cu prevederile codului de guvernare corporativă	134
5.	ROLUL COMITETULUI DE AUDIT ÎN STRUCTURILE DE GUVERNANȚĂ ..	138
5.1.	COMITETUL DE AUDIT ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE	140
5.2.	STUDIU EMPIRIC – FORMAREA COMITETELOR DE AUDIT – CAZUL COMPANIILOR LISTATE LA BVB	148
5.2.1.	Metodologia cercetării formării și funcționării comitetelor de audit	149
5.2.2.	Analiza datelor	153
5.2.3.	Comentarii și concluzii intermediare privind formarea comitetului de audit	159
6.	CONCLUZII ȘI DISCUȚII	163
7.	BIBLIOGRAFIE	166
8.	ANEXE	193
	LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR	215
	LISTA TABELELOR	216
	LISTA FIGURILOR ȘI GRAFICELOR	218
	LISTA ANEXELOR	219